

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el. A kéziratok nem adatnak vissza.

A nyilt-térben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi közlöny.

MEGJELEN HETENKINT EGYSZER.

Hirdetési díj:

A hirdetéseknek minden egyes szó után 2 kr. fizetendő.

Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

Az iparos-osztály anyagi, erkölcsi és politikai helyzete.

— Heyduk Ambrustól. —

[Folytatás.]

Nem hangoztathatjuk tehát eléggé, hogy inkább nélkülözzünk, mintsem könnyelműen az uzsora karjaiba meneküljünk. Mert ezzel először is önhitünket alacsonyítjuk le, mely aztán végre is a vagyon mellett még a becsületvesztést is maga után vonja.

A hitel terén kerülnünk kell az álszemérmességet. Igen sok független s különben életrevaló egyén, csak azért veszi el önállóságát s csak azért súlyed az uzsorás rabszolgájává, mert takarogni kívánja szükségletét, s szégyenkedik a nyilvános közintézetekhez fordulni. Igaz ugyan, hogy sok pénzintézet nem felel meg a hitelkezelés eszméinek, mert többször a személyzet s táblabírói szellemü igazgatók kicsinylő, gunyolódó s kegyelmeztető osztó nyegle fellépések a becsületes s öntudatos hitelkeresőnek arcába szöktetik a vért, úgy, hogy az, a vélt titokbani maradás képzelete mellett inkább folyamodik a vérszopókhoz, mintsem, hogy magát nyegle pöffeszkedők éretlen megjegyzéseinek tegye ki. De egyes intézetek téves eljárása még azért nem igazolja az uzsorát, miután e téren sincs a hitelkereső fedve a titoktartás vagy palástolás képzelet leplevel, hanem inkább ez által megingatja önmaga iránt a különben minden tekintetben kiérdemelt szilárd bizalmat. Ez áll úgy az egyedi személy s vagyon, valamint a társadalmi s az állami hitelre nézve is. Azon ország, melynek kormánya a hitel terén nem érzi magát elég biztosnak arra nézve: hogy politikailag megnyugtatót s kielégített alattvalóinak hazafias érzetökre hivatkozhatva kölcsönt nyerhessen, hanem önző és zsaroló közvetítők segítségével idegenek kegyelme előtt emel kalapot: nem hitelképes.

A feloszlott s fuzionált Deákpártnak minden politikai tévedéseit meg lehet bocsátani s elfelejteni, mert mint magyar honfiakról szintén feltételezhetjük, hogy mindazt, a mit közjogilag életre hoztak, egyedül közös hazánk politikai fenségéért s független önkormányozhatóságáért tették, s miután hatalmukat végre is megosztották az osztakozni kívánkozó „közjogi ellenzék”-kel, nem szabad kétségbe vonnunk azon tiszta szándékot, mely annak idejében e pártot a „közjogi” téren vezérelhetette. De közgazdaságilag elkövetett ama bűneiket, melyszerint egyes kormányra jutott családok s megfészkelte cliquek előnyére a nemzet bizalmát nyolcz évek folyama alatt megrögzött makacssággal kizsákmányolták: e volt párt irányadó egyeseinek nemcsak hogy a nemzet, de még az Isten sem bocsáthatja meg. Mert e párt, habár politikai irányeszméivel elégedetlenséget szült is az ország közjogi ellenzékeinek soraiban, azt az országgyűlési többség, mihelyt megosztottak a hatalmon, végre is szentesítette; de közgazdaságilag: hitelszerződéseivel e párt, midőn egyesek óriási díjakal jutalmaztattak, általában koldussá tette az ország népeit, nemzet s pártkülönbség nélkül egyaránt.

Nem akarom más kisebb vagy nagyobb kultur-államokkal avagy világrészekkel állami hitelviszonyainkat párhuzamba vonni, de szégyenérzet nélkül többé említenünk sem lehet állami hitelünk hanyatlását, midőn olvassuk: hogy míg egyes szabad-ipar és kereskedelmi városok kölcsöneiket parin felül 1—3%-kal kötik, addig a

magyar állam papirjait csakis 25—35 %-ék vesztességgel bocsáthatja forgalomba. Ha az állam önmaga alacsonyítja le hitelképességét, önmaga nyújt a nagy közvetítési díjak s leszámítolási kamatláb megajánlásával a hitelezőnek: tőke-kockázata miatt gyanuokot, s midőn az állami kamatláb az ország népességére és irányadól tekintetik, kérjük: ugyan mily kamatláb honosíthatossék meg a nép forgalmi életében? midőn ez legtöbbször két munkáskezén s jó szándékán kívül a nyert hiteltőke kockázataért a hitelezőnek éppen semmi más biztosítékot nem nyújthat.

Nem az előttünk szokatlan s naponta mindinkább tulcsigázott adó, melyet egy becsületes s hazafias irányu kormány a munkaszerzés s nyújtásával a tömeges kereslet által mindig megkönnyíthet: hanem az állam által divatba hozott országos kamatláb s megtűrt erkölcsel. alapu uzsora, és a külföldnek vagy Bécsnek átengedett tömeges munkabérének elvesztése az, mely a magyar polgári s munkás középosztályt anyagilag tönkre tette, s a forgalmi életben az olcsó hitel élvezetétől teljesen megfosztotta. Mert a munkahiány párosulva a divó uzsora-kamattal, megtámadta általában hitelfeltételeinek szilárd alapját, s elriasztotta tőlünk azon tőkét, mely ugyan olcsó, de minden tekintetben biztos elhelyezést keres.

Most pedig ismét áttérve az egyéni hitelre, ha annak órendszereit azonosítjuk anyagi s szellemi műveleteink kezelési rendszerével, azaz, ha üzleti foglalkozásainkban oly ovatosak vagyunk, mely minden tekintetben gondos cselekvényeinkről tesz tanúságot, meg lehetünk győződve arról, hogy személyi hitelünk korlátozott anyagi körülményeink daczára is folyton emelkedő irányu lesz. Hogy pedig ezt mielőbb fejlődésre indítsuk, szükséges: miszerint anyagjaink beszerzésénél ne kapkodjunk azonnal a kínált hitel után, hanem nyujtsunk bizonyítékot arról, hogy a nyers gyári munka s tőkeértékeink beszerzésénél a kínált hitel mellett még mindig arra is tekintettel vagyunk, miszerint oly olcsó árban szerezzünk be mindent, amennyire csak azt az áruk minősége megengedi; hogy egyenáru cikkeknel mindég a jobbat s kelenőbbet választjuk, habár az által rövidebb időre szóló forgalmi hitelt nyernénk is; hogy csak oly minőségű s mennyiségű árukat vásároljunk, melyeket üzleti forgalmunkhoz képest a kedvezményezett hitel idő lejáratá előtt is feldolgozni s értékesíteni képesítve lehetünk; hogy készleteink raktározásánál a fogyasztó közönség igényeit megfigyelve csakis oly minőség és mennyiséggel lépünk a vers-nyitásra, mely befektetett vagyoni s munkaerőnk meg nem haladva, szabályozott üzleti összeköttetéseinket sem veszélyeztetheti; s mely készleteket alkalmoszerűleg elárúsítani nemcsak képesítve vagyunk, hanem esetleg annak árszökését is minden aggály nélkül bevárhatjuk.

A hitel utján beszerzésnél nem szabad téveszteni: hogy hason értékű s hason minőségű és gyorsan értékesíthető anyagok közül mindig azokat szerezzük be, melyeknek tulajdonosai kedvezőbb fizetési határidőket szabnak; hogy hosszabb határidőre, de nagyobb árak mellett csak akkor bocsátkozunk összeköttetésbe, ha teljesen ismerjük vidékünk szilárd hitelképességét, s kilátásunk van arra, hogy saját hitelünk kockázata nélkül, bár kevesebb haszonnal, de rövidebb idő alatt értékesíthetjük azon anyagokat, melyeket hitelezőinktől nyertünk; és hogy oly feldolgozandó anyagokkal s gyártmányokkal, melyekben nagymérvű kémleti bevásárlások történnek, sohase

terheljük önmagunkat túl, mert ily kémleccikkék igen gyakran olcsóbban s kedvezőbb feltételek mellett szerezhetők be másodkézből, mint beszerezhetők voltak azok a kémle időszakok alatt; hogy oly helyen, ahol csupán közvetítők segélyével fedezhetjük hiteligenyünket, a keresésnél sohase bizzunk meg többet egy alkusznál, mert a sokoldalú tudakozódás megdrágítja a piacot, gyanúsítja a kereső jóhiszeműségét és kockáztatja hitelképességét, sőt felszöktheti a piaczon a rendes kamatlábat; végre azon esetben, ha szükségleteinket rendelés alakjában távol helyekről, esetleg külföldről kénytelenítetünk fedezni, iparkodnunk kell több czégekkel hitelképességünket megismertetni, nehogy válság alkalmával, melynek történetileg üzletbarátunk is áldozatul eshetik, éppen a legalkalmasabb forgalmi időben gátolassunk műveleteinket, s hogy minden fenakadás nélkül támogatást nyerhessünk azonnal egy oly újabb czég ajánlatában, mely szilárd üzleti s munkaelveinket már korábról ismerve: örömmel s teljes bizalommal nyitja meg raktárait s szekrényeit, hogy áru avagy pénztökében nyilvánult okszerű hiteltövélményeinket bármely alkalommal kielégíthesse.

(Folyt. következik.)

A kataszter.

Sokan még mai napig is bosszankodva emlékeznek vissza, az 50-es évek „földkostonlóira” kiknek köszönhetik nagy részben, hogy birtokaik oly óriási adóval vannak terhelve.

Nem ok nélkül; a czél, a birtoknak akép esz-közöndő megadóztatása, hogy ez a tiszta jövedelemhez aránylag történjék: igen nemes volt, de mint minden törekvés az önkény uralom embereinek kezében rosszá vált.

A kataszteri munkálat nem új, már II. József császár is megkísérelte ennek keresztülvitelét egy pátense által, mely azonban tudjuk, hogy nem sikerült.

Az ötvenes évek e nemü munkálata sikerült ugyan, de nem volt benne köszönet, oly hibásan eszközöltetvén ez, hogy míg egyes kisebb birtokosok birtokaik aránytalanul terhelte, a nagyobbakét sok helyen és gyakran minden adófizetés alól felmentette.

A jelen kataszteri munkálat czélja, hogy a földadófizetést az egész magyar államban akép eszközölje, hogy ez a közteherviselés elvének megfelelően, s míg ez által az állam szükségletei fedezésére új adójövedelmi forrásokat nyit: másrészt az okszerűbb földművelést is előmozdítván, a mezőgazdasági hitelnek is szilárd alapot teremtsen.

Hogy ez utóbbi nincs, minden lépten-nyomon tapasztaljuk; t. i. hogy míg II. osztályu földekre is kapunk a földhitelintézetből és más szolid pénzintézetekből kölcsönt: addig réti földekre (legelő) melyek pedig a legtermékenyebbek, a legjövődelmesebbek, s vagy épen nem, vagy csak kivételesen nyerhetünk némi kölcsönt, azért, mivel a réti földek, az 50-es években eszközölt földbecslések alkalmával, mint víz alatt álló nullföldek voltak fel tüntetve.

Az 1875. VII. törvényczikk midőn e munkálat keresztülvitelét elrendelte, míg az állam megsokosodott szükségének fedezésére új és igazságos jövedelmi forrásokat akart nyitni: a földbirtokosnak nemcsak jogokat, s nagy befolyást engedett a munkálatnál, de egyszersmind köteleességeket is rótt reá.

A fönnebb is hivatolt 1875. évi VII. törvényczikk azt rendeli, hogy az országos kerületi és megyei bizottságokon kívül az adókataszter keresztülvitelét tekintetéből minden községben egy 6, — ha pedig valamely község területe igen nagy lenne, egész 9 tagból álló bizottságot kell alakítani.

Megyénkben ez már a közelebbi közgyűlésen megalakított és a megyékre szóló kinevezések is nyilvánosságra hozattak, melyekben teljesen megbízhatunk.

hogyan csekély áldozattal a hazai művészet jövőjének — mondhatni — biztosítására szolgáló intézmény létrejött eáltal halhatósan előmozdították. Együttal bátrak vagyunk azon tisztelt műpártolókat, kik a megtartott sorsjegyek árát még ki nem fizették, tiszteletteljesen felkérni, hogy az illető összeget legkésőbb folyó évi júliushó 31-ig beküldeni szíveskedjenek. Ha netán eme sorsjegyek egészben meg nem tartatnának, kérjük azokat is e napig okvetlenül visszaküldeni, hogy azokkal másfelé rendelkezessünk. Végül még megjegyzendőnek véljük, hogy a 300 nyeremény végleges jegyzéke a társulat titkári hivatalánál megtekinthető. Budapest, 1875. július 10. Az országos képzőművészeti társulat igazgató-választmányáé.

A magyar orvosok és természetvizsgálók f. évi XVIII. nagygyűlése Előpatakon fog aug. 27-étől szept. 5-ig megtartatni. A résztvenni kívánók figyelmeztetnek, hogy megjelenésüket a lakás megrendelése végett legfőleg aug. 20-án Sztupa György gyógyszerész urnál, a nagy-gyűlés pénztárnokánál (Budapest, szénatér, gyógyszertár „a magyar koroná”-hoz bejelenteni szíveskedjenek.

V a l a m e n n y i t ö r v é n y h a t ó s á g n a k. A cs. és kir. közös külügyi minisztérium közlése szerint az észak-amerikai egyesült államok gyűlése folyó év márczius 3-án az elnök által is megértesített azon törvényt hozta, melynek fogva az Észak-Amerikába való bevándorlás meg nem engedtetik.

1-ször: oly idegeneknek, kik hazájukban súlyos bűntények miatt, — kivéve politikai bűntényeket és oly bűntetteket, melyek politikai bűntényekből keletkeztek elítéltek, vagy akiknek a kivándorlás feltétele alatt, büntetésük elengedtetett. 2-ször: kéjhölgyeknek és mindazon nőszemélyeknek, kik ily üzlet folytatása céljából kívánnak behozatni. Mihelyt a fentebb két pont alatt jelzett idegenek, Észak-Amerikába érkeznék, azok az érintett törvény értelmében azonnal lefognak tartóztatni és megtartott vizsgálat után hazájukba visszaszállítottatni. Miről a törvényhatóság szükséges tudomás és kellő kihirdetés végett értesitetik. Budapest, 1875. évi május hó 24-én Tisza Kálmán s. k.

L o v a k á r v e r e z é s e A magyar királyi álladalmi méntelepekből kisorolt 126 darab ménő évi júliushó folyamában a következő helyeken s napokon fog nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek adatni, ugymint Székes-Fehérvárt f. évi júliushó 14-én eladatik 17 mén; Győrött f. évi júliushó 18-án eladatik 11 mén; Nagy-Tapolcsányban f. évi júliushó 22-én eladatik 14 mén; Budapesten f. évi júliushó 15-én a vágóhid melletti vásártéren eladatik 18 mén; Czepléden f. évi júliushó 18-án eladatik 10 mén; Verseczen f. évi júliushó 15-én eladatik 10 mén; Szabadkán f. évi júliushó 19-én eladatik 12 mén; Makón f. évi júliushó 16-án eladatik 5 mén; Eperjesen f. évi júliushó 19-én eladatik 9 mén; Debreczenben f. évi júliushó 20-án eladatik 15 mén, s

végre Ungvárt f. évi júliushó 26-án eladatik 5 mén. Ezen 126 ménlónak legnagyobb része csupán előkelőbb (10—20 éves) kor miatt soroltatott ki az álladalmi méntelepekből, de nemesak használatra, hanem nem kisebb tenyésztésére is alkalmasnak. Az országos lótenyésztés érdekében tehát mindazon tenyésztők, kik megéjük lótenyésztés bizottmányi elnökétől oly ajánló iratot mutatnak fel, mely szerint az árverésen legmagasabb ígértéket folytán megvett mént tenyésztésre használni fogják, azon előnyben részesítetnek, hogy a vételárnak csak egyharmadát kell azonnal az árverés helyen készpénzben kifizetni, másik két harmadáról pedig egy 1875. évi decemberhó 31-én lejáró kötelezvényt állíthatnak ki. Ily kedvezmény mellett azonban egy tenyésztő legfeljebb két mént vásárolhat. Minden ajánlatot fel nem mutató vevő tartozik az egész vételár a ló átvételé előtt a helyszínen rökönt kifizetési. Az árverés helye és órája az illető várospolgármestertől hivatalában lesz megtudható. Budapest, 1875. júniushó 18-án. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. minisztériumtól.

Felelős szerkesztő és kiadótlajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

M E N E T R E N D

a magyar-északkeleti és magyar-gácsországi vasut vonalain.

Szerencséről M.-Sziget felé.

Csatlak.	A m. k. államvasp. udvar		
	Pesten	ind. 10 ó. 30 p. este	7 ó. 30 p. regg.
	Miskolcz	ind. 7 ó. 42 p. reggel	1 ó. 41 p. d. u.
	Szerencs	érk. 8 ó. 43 p. reggel	3 ó. 27 p. d. u.
	Szerencs (ebédlő)	ind. 9 ó. 5 p. délelőtt	3 ó. 59 p. d. u.
	S.-a.-Ujhely (eb.)	érk. 11 ó. — délelőtt	5 ó. 44 p. d. u.
	Csap	ind. 11 ó. 30 p. délelőtt	6 ó. 30 p. este
	Bátyu	érk. 1 ó. 49 p. délután	8 ó. 31 p. este
	Királyháza (eb.)	ind. 2 ó. 10 p. délután	8 ó. 51 p. este
	M.-Sziget	érk. 3 ó. 2 p. délután	9 ó. 53 p. este
		érk. 5 ó. 59 p. délután	1 ó. 29 p. éjjel

M.-Szigetről Szerencs felé.

	M.-Sziget	ind. 6 ó. 55 p. reg.	9 ó. 24 p. este	11 ó. 31 p. d. e.
	Királyháza	érk. 9 ó. 50 p. d. e.	12 ó. 50 p. éjjel	
	Bátyu	ind. 10 ó. 23 p. d. e.	1 ó. 30 p. éj.	2 ó. 31 p. d.
	Csap	érk. 1 ó. 27 p. d. u.	5 ó. 26 p. este	
	S.-a.-Ujhely (eb.)	ind. 2 ó. 31 p. d. u.	6 ó. 28 p. reggel	
	Szerencs	érk. 5 ó. — délután	8 ó. 30 p. reggel	
	Szerencs (ebédlő)	ind. 5 ó. 45 p. d. u.	9 ó. 21 p. délel.	
	Miskolcz	indul 8 ó. 4 perc este	11 ó. 27 p. d. e.	
	A m. k. államv. udvar			
	Pesten	érk. 7 ó. 48 p. este	11 ó. 2 p. d. e.	
		indul 8 ó. 4 perc este	11 ó. 5 p. d. u.	

Haszonbéri hirdetés.

Gróf Sztáray Antal ő méltósága nagymihályi és vinnai uradalmaéhoz tartozó Nagymihály városban Vörös ökör, Csillag-, Szarvas korcsma; továbbá Topolyán, Petrócz, Sztranyán, Nagy-Zalacska, Kis-Zalacska, Lucska, Revicske, Gézsény, Jesztreb, Cseceho, Verbócz, Józsa, Kuszin, Klokkocs, Kalusa, Hlivosce, Felső-Ribnice, Némét-Pomba, Vinna, Banka községekben és Kurecskai pusztán az italmérségi jogok 1875-ik évi október 1-ső napjától kezdendő három évre Nagymihályban az uradalmi irodában folyó 1875. évi júliushó 28-án haszonbérbe fognak adatni. Az árverési feltételek ugyanott bármikor megtekinthetők.

Ugyssinte Nagymihályban a „Koshoz“ czimzett nagy vendéglő, az italmérségi joggal együtt, három évre szabad kézből bármikor kibérelhető.

Kelt Nagymihályban, 1875. július 8-án.

Az uradalmi igazgatóság.

2-3

255. k. n. sz.
1875.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó a p. t. r. 438. §-a értelmében ezennel köztudomásul hozza; hogy miután Gutman Salamon tulajdonát képező a s.-a.-ujhelyi 1682. sz. számú tjkvben 1714. és 1715. h. r. sz. a. felvett 21 összeírásai számu 5000 frt becsértékű házra a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 6327/1874. t. k. számu végzésével elrendelt árverés az első f. 1875. év július hó 9-ik napjára kitűzött határnapon vevők hiánya miatt eredménytelen maradt; annálfogva a f. évi augusztus hó 10. napjának d. e. 10 órájára a kir. tszék tkvi hivatalába kitűzött második árverési határnap megtartatni, s azon az árverés tárgyát képező vagyon az alólírtnál megtekinthető feltételek mellett a legtöbbet ígérő vevőnek becsáron alól is leütetni fog.

Mely árverésre a venni szándékozók azzal hi-

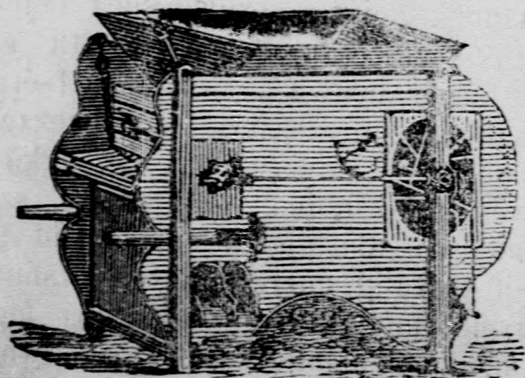
vatnak meg: hogy minden árverelő által bánatpénzül a becsár 10%-ja teendő le.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1875. július hó 10.

UJFALUSI ENDRE,
bírószágvégrehajtó.

2-3

GUBICZ LÁSZLÓ gazdasági gépgyárában Budapesten Lipót-utcza 41. sz.

szóró- és szelelő-rosták
jutányos áron kaphatók, ugyssinte
kitüntetésben részesült, jó hírnévben álló
Gubicz-ekék, fa- és vasramás porhanyítók (extirpator) kapáló-
és halmozó-ekék készletben találhatók.

➡ **Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.** ➡

4-6.

S.-a.-Ujhely. A „Zemplén” nyomdája.

Deutsch József utóda

ajánlja
fűszerraktarát

vámfontban.

Czukor legfn. 1 font	27 kr.
„ süvegszámra	26
„ finom	25
„ vágott	24 1/2
Kávég legfn. gyöngy	94
„ „ Jam.	94
„ „ leyton	90
„ „ finom	88
Rizzs	11
„ finom	13
„ legfn.	16
Keményítő tülang.	18
Mandola legfn.	59
„ közép	54
Mazsola	40
Gerstli ooo	22
„ oo	18
„ 4	9
Liszt o	13
„ 1	12
„ 2	11
„ 3	10
„ 5	8
„ 6	7
„ 7	6

Sátoralja

Előfiz
Egész évr
Félévre
Negyedévr

Bérment
csak ism
fogad
A kézirat

A nyilt-
három has
sor d

Azipar

Ha

ségünket
barátaink
hogyan az
alappán r
értelemm
hatja a h
verseny f
terjesztés
kesznek.
delmi osz
tók, kik
sok s má
társaikna
zak olyko
hogyan ön
forgalmi
egész vid
örökös rá
még a ná
nős támo
világ szer
csönös ba
ellenség
lesik vers
ahol csak
hogyan az
polgártár
„ipar és
érdemel
désének
szándékl
az élvez
minden
s oly ír
értékési
azzal bi
megszer
és takar
datlan
bár csel
ban forg
csültett
tevéken
— idon
kedünk,
készitm
értéke
könnyel
gátot l
lyek az
nyeit k
oda is k
mely ir
oly mu
elkészít
bizalma
ösztönő
nitse, é
alapunk
H
alapelve
kívül né
rászda
nyatany
hogyan k